

Silikóza

odvrácená strana lesku umělého kamene

Jana Bubeníčková

Klinika pracovního lékařství FN HK

40. Teisingerův den průmyslové toxikologie, Praha

11. 6. 2025

Umělý kámen aneb designová paráda

Umělý kámen aneb plicní průšvih

Kazuistika I

PD 1958 dg. v 54 letech

Pracovní anamnéza

1973-1976 **SOU kamenické**

1976-1980 **SŠ kamenická**

1982-1990 THP - různé firmy

1990-2000 Rekop - **kameník**

2001-2012 Technistone - **kameník**

broušení/leštění kamene - pod vodou i na sucho (venku)

OOPP: respirátor při broušení na sucho

Dále u firmy jako zásobovač, řidič

Starobní důchodce

Expozice: **29/11T**

Kazuistika I

PD 1958

Kouření: od r. 2002 stop kuřák

RTG/HRCT

2008: prvně zjištěny RTG/CT změny

- v rámci PLS - vyřazení z rizika

= postižení apikálních segmentů, progresivní fibróza při komplikované silikóze

2012: již RTG nález splňující klinická kritéria NzP - uznání NzP: silikóza plic komplikovaná

2014: progrese ... progrese

2023: zahájena antifibrotická léčba

2024: regrese infiltrace v PDL, ostatní stac.

Kazuistika I

PD 1958

Subjektivní obtíže:

Do r. 2014 žádné

Od r. 2014:

námahová dušnost

záchvatovitý kašel

expektorace

Nabídnuta možnost KLL -
nevyužil

Vývoj onemocnění:

Progresivní forma onemocnění

od 02/2023 antifibrotická léčba
(Ofev)

+ CHOPN 2/B - bez exacerbací,
bez terapie

PD 1958

2012

2014

PD 1958

2017

2020

PD 1958

2023

2024

Kazuistika II

JT 1974 dg. ve 39 letech

Pracovní anamnéza:

1988-1991 SOU kamenosochař

1991-1992 Kamenoprůmysl kameník

1992-1998 Kamenictví HK kameník

1998-2013 Technistone kameník

2013-2015 Technistone pomocný dělník

... chráněná dílna

... nezaměstnaný

Od r. 2019 OSVČ autodoprava + drobné kamenické práce

Kazuistika II

JT 1974

Expozice: 25/15T

Kouření: 20 let, do r.2013, cca 7/d

RTG/HRCT

2008: prvně zjištěny RTG/CT změny

- v rámci PLS - vyřazení z rizika

2013: již RTG nález splňující klinická kritéria NzP - uznání NzP:
silikóza plic prostá

Časná progrese - stále obraz silikózy prosté; dále bez progrese

Kazuistika II

JT 1974

Subjektivní obtíže:

Do r. 2014 žádné

Od r. 2014:

námahová dušnost

záchvatovitý kašel

expektorace

Opakovaně KLL

ID. II. stupně pro plicní dg.

Spirometrie: středně těžká
smíšená ventilační porucha

Vývoj onemocnění:

+ CHOPN progredující I.-II.st.
... II.-III.st

+ možná AB

(Berodual, Combair)

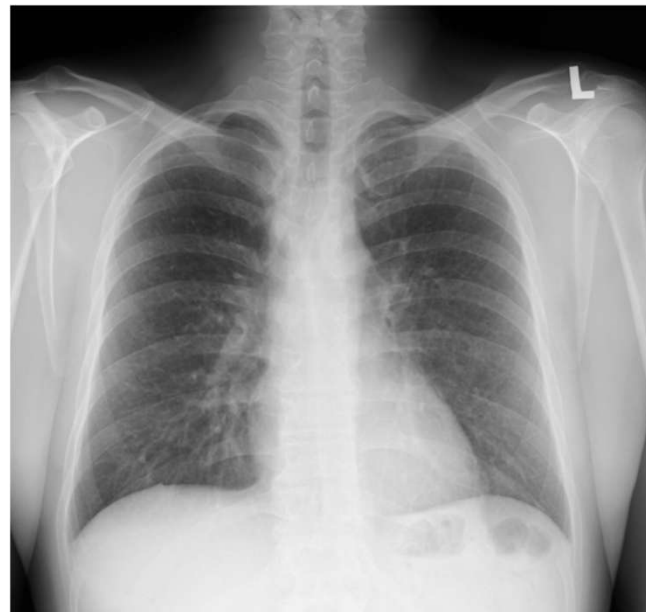
přechodně i recid. a
protrahované infekty DC

JT 1974

2013

2016

JT 1974

2017

2023

Další případy ... jen obrazem

IH 1953 expozice 18/18T

nekuřák

spiro norma

1. RTG/CT znaky 2015

2018

2024

Další případy ... obrazem

MŠ 1988 **expozice 24/3T** od r.2022 nekuřák
spiro lehká/středně těžká 1. RTG/CT znaky 2019

2022

2024

Závěrem

... pozitivně

- 1/ Kvalita a dostupnost zdravotní péče v ČR x zahraničí
 - pracovnělékařské služby
 - nové možnosti léčby - hrazená péče
- 2/ BOZP, OOPP
- 3/ orientace na změnu technologie ... bez SiO₂

Děkuji za pozornost